

hrnouti pod předpis čl. 386/1 obch. zák., nýbrž jde tu o samostatný nárok na náhradu škody proti stěžovateli, opírající se skutkově o to, že žalobkyně musila zaviněním stěžovatelky nésti vlastní útraty a zaplatiti útraty Vilému H. ve sporu Ck... krajského soudu v O. vedeného bezúspěšně žalobkyní proti H. Nesejde na tom, že příčinou oné škody útratové jest také ztráta zboží ve smyslu čl. 386 obch. zák., t. j. že nebylo vydáno adresátu, který proto nebyl ve sporu pasivně legitimován, když, jak řečeno, jde o samostatnou pohledávku, která není již prvním odstavcem čl. 386 obch. zák. kryta. Tyto otázky nadhodil si a správně vyřešil odvolací soud, na jehož vývody lze odkázati.

Čís. 17369.

Proti těm, kdož dosáhli v rozvrhovém usnesení uspokojení, jest, i když v rozvrhovém řízení nebyl podán odpor, uplatňovati lepší právo žalobou z obohacení, bylo-li rozvrhové usnesení již vykonáno, jinak žalobou určovací, aniž sejde na tom, zda ten, kdo uplatňuje své lepší právo, vznesl proti příkázání odpor či nikoliv.

Podaná určovací žaloba nezabraňuje sice o sobě výkonu rozvrhového usnesení, opodstatňuje však zatímní opatření pro žalující stranu.

Rozh. ze dne 8. září 1939, R I 403/39.)

Žalobkyně (povinná) domáhá se výroku, že žalovanému nepřísluší pohledávka přihlášená jím k rozvrhu nejvyššího podání a že jest žalovaný povinen snášeti, aby zbytek rozvrhované podstaty po úhradě pohledávek jiných zástavních věřitelů byl vydán žalující jako vlastníci nemovitosti do dražby dané, tvrdíc, že pohledávka žalovaného neexistuje a že mu nic nedluhovala. První soud žalobu zamítl. Odvolací soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. Důvody: První soud, aniž prováděl důkazy o skutečnostech, tvořících podklad žalobního nároku, zamítl žalobu proto, že žalobkyně v rozvrhovém řízení, ač byla přítomna jako povinná, nepodala odpor proti pohledávce žalovaného, o niž jde, takže právo žalovaného jest pokládati za nepopřené a rozvrhové usnesení, nabyvší právní moci, musí býti provedeno. Žalobkyně důvodně vytýká, že tím, že nepodala odpor v rozvrhovém řízení podle § 213 ex. ř., nebyla zbavena práva uplatňovati své nároky nejen žalobou z bezdůvodného obohacení, nýbrž i, když částka, o niž jde, žalovanému nebyla dosud vyplacena, žalobou, o jakou jde. Žaloba ta vychází z jiného skutkového děje, než který přicházel v úvahu v rozvrhovém řízení, a tedy z jiného podkladu, než o němž bylo rozhodnuto při rozdělování v rozvrhovém řízení. Nejde proto o opravu pravoplatného rozvrhového usnesení. Poněvadž mylný právní názor byl prvnému

soudu jediným důvodem pro zamítnutí žaloby a poněvadž o okolnostech tvrzených žalobou na doklad toho, že pohledávka žalovaného neexistovala a není po právu, první soud neprovedl důkazy a nepokládal za nutné dalšími spornými otázkami se obírat, bylo dle § 496 č. 2 a 3 c. ř. s. napadený rozsudek zrušiti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Rekurent uvádí, že není spornou otázkou, zda může žalobkyně podat žalobu z bezdůvodného obohacení, třeba při rozvrhovém roku nevznesla proti příkázání pohledávky odpor, ale že jest sporné, zda jest přípustná žaloba s žalobním žádáním, aby bylo uznáno právem: »Že žalovanému nepřísluší pohledávka jím k rozvrhu nejvyššího podání v částce 14.000 K s přísl. úroky přihlášená a že žalovaný jest proto povinen snášeti, aby zbytek rozvrhované podstaty po úhradě pohledávek jiných věřitelů zástavních, bez ohledu na domnělou pohledávku žalovaného, byl vydán žalující straně jako vlastníci nemovitosti do dražby dané.« Rekurent zastává názor, že by ho žalobkyně mohla žalovati toliko žalobou z bezdůvodného obohacení na zaplacení částky 14.000 K. Názoru tomu nelze přisvědčiti. V § 231, odst. 4 ex. ř. je stanoveno, že oprávnění toho, kdo podal odpor — a podle právnické literatury a judikatury i toho, kdo odpor nepodal — proti osobám, které v rozvrhovém usnesení dosáhly uspokojení, své lepší právo žalobou ku platnosti přivést, nezanikne ani tím, že zamešká lhůtu ustanovenou k podání žaloby, ani tím, že rozvrhové usnesení bylo vykonáno. Trvá tedy toto oprávnění i v době, kdy rozvrhové usnesení v příčině dotčené částky ještě nebylo vykonáno. Bylo-li již rozvrhové usnesení realizováno, nezbývá ovšem než toto lepší právo uplatňovati žalobou z obohacení, dokud však rozvrhové usnesení ještě realizováno nebylo, nelze nahlédnouti, proč by nemohlo býti uplatňováno žalobou na určení, že žalovanému příkazaná částka nepřísluší a že jest povinen trpěti, aby byla z rozvrhové podstaty vydána žalobci po případě k úhradě žalobcových věřitelů a tím k deliberování žalobce. Je sice pravda, že žaloba taková nemůže sama o sobě zabrániti realizaci pravoplatného rozvrhového usnesení, avšak žalující strana může navrhnouti prozatímní opatření, aby se s realizací v příčině dotčené částky posečkalo až do skončení sporu, což v souzeném případě žalobkyně též učinila. Rekurent je na omylu uváděje, že nezískal spornou částku ze jmění žalobkynina, vždyť částka ta byla mu v rozvrhovém usnesení příkazána z nejvyššího podání za nemovitost žalobkyninu a tudíž ze jmění žalobkynina. Rovněž je na omylu s názorem, že exekuční soud nesmí k rozvrhu uvolněné a dosud v soudním depositu uložené částky obnovovati nebo doplňovati původní jednání o rozvrhu. Každá dodatečně z jakéhokoli důvodu uvolněná částka musí býti dodatečně rozvržena, a to, je-li toho třeba, i po novém rozvrhovém roku.